

at det er rigtigt at se paa den, som den virkelig er. Lovforslaget angaar enkelte Tilfælde, som sjældent indtræffe, og som der derfor skal bødes paa ad anden Vej end den, ad hvilken man ellers bøder paa den Skade, der foraarstages ved Ildbrande eller ved de Forhold, som slutte sig dertil. Det blev sagt forleden, at der var en bestemt Opinion mod denne Lov. Jeg vil nu ikke tage dette aldeles bogstavelig — man kunde jo sagtens sige, at denne bestemte Lovforskrift er Noget, der ikke foreligger saaledes specielt i Befolkningen — men jeg skal tage det, som jeg antager, at det skal forstaaes, nemlig saaledes, at Sagen skal forstaaes i sin Almindelighed, at Befolkningen paa det nuværende Standpunkt ønsker, at Selvhjælpen skal fremmes der, hvor den kan fremmes. Jeg antager, at det var dette, som man vilde sige, og jeg tror ogsaa, at man har Ret heri; men naar man indordner det foreliggende Spørgsmaal i denne Række, tror jeg unegtelig, at man sætter det paa et urigtigt Sted. Det er min Mening, at man ikke godt kan tale om Selvhjælp paa dette Omraade, idet jeg antager det for overordentlig vanskeligt at organisere den her. Det ærede Medlem, som brugte dette Udtryk, brugte over for Justitsministeren et andet Udtryk, som tydeligt nok viser dette, idet han nemlig sagde, at der i Ministerens Funktionstid kun har været tre saadanne Tilfælde; havde der derimod været 300 Tilfælde, havde det været Noget, der havde været værd at tale om. Jeg siger affurat det Modsatte: Havde der været 300 Tilfælde i den ærede Ministers Funktionstid, tvivler jeg ikke om, at man kunde organisere Selvhjælpen over for denne Mængde af Tilfælde; men netop fordi der kun har været tre, og netop fordi det er ved Undtagelserne, at Ubilligheden, for ikke at sige Uretfærdigheden, stærkt er kommen frem, tror jeg, at der er Grund til at gjøre Noget, som man ellers ikke i Almindelighed vilde gjøre, idet man for disse enkelte Tilfældes Skyld giver en Lovbestemmelse. Naar man stiller Spørgsmaalet skarpt fra den anden Side, saaledes som den ærede Minister har gjort, og siger til Befolkningen: Naar der ved offentlig Foranstaltning sker Skade paa en Giendom i Kredmands Interesse — hvilket jo netop er det hyppigste Tilfælde —, tror Du saa, at det er retfærdigt at faae Skaden erstattet, eller tror Du det ikke? saa vil man vistnok ogsaa sige: det er retfærdigt. (En Stemme: Men af Assurance-selskaberne!) Ja, det, der staar bagved, er bestandig dette, at man henviser til Assurance-selskaberne. Jeg vil tillade mig at bemærke, som det blev paavist forleden, at man her har med to Slags Assurance-selskaber at gjøre. I de fleste Tilfælde maa den fæste Skade ganske vist henvises til Bygningsassurance-selskaberne, og det kan derfor ikke nytte at tale for meget om Løspæassurance-selskaber. Principalt vil der være Tale om at vedde Bygningerne, og Skaden, som sker, vil da i Reg-

len regnes Bygningerne til Last, saaledes som den ærede Justitsminister udtalte, idet han paaviste, at der i Lovgivningen ligefrem var Vanskelighed ved at faae dette gjort gjældende lige over for den største bestaaende Assuranceforening. Jeg skal ikke benegte, at der er Tilfælde, hvor Løspæassurance-selskaberne kunne komme til at bære Skaden, men jeg tror rigtignok, at det vil være Undtagelser, og jeg finder derfor ikke, at det vil være meget praktisk at gaa den Vej, at lægge Skaden over paa Løspæforsikrings-selskaberne. Der er ogsaa Bestemmelser i Løspæforsikrings-selskaberne, som omfatte ikke alene dette, men ogsaa andre Tilfælde, og som ere meget almindelige saaledes, som det blev paavist af det ærede Medlem for Aarhus Amts Iste Valgkreds (Winther), der er Medforslagsstiller af Vædringsforslaget, nemlig at som Princip erstatte Løspæassurance-selskaberne ikke den Skade, der er flet ved Dvrighedens Foranstaltning. Og det vil vist ikke være let at faae disse Selskaber til at give Afkald paa en saadan almindelig Bestemmelse. Det, der altsaa skulde være Tale om, var færgene Forsikrings-selskaber for denne Slags Skade; men naar det kun er rene Undtagelsestilfælde, der indtræffe en Gang om Aaret eller saa, vil Almenbevidstheden næsten umulig indbefomme en saadan Fordring saa meget, at man kunde faae Slikt sat i Værk. Folk, der ere nogenlunde velstillede i Samfundet — og jeg vil angaaende mig selv bemærke dette — ville sige: Jeg er min egen Assurance paa dette Punkt saa vel som for Haglskade og for Skade paa Kreaturer, det ene maa gaa op imod det andet i Aarens Løb, og jeg siger: jeg forlanger ikke Forsikringsgjensidighed med Andre. Men der er Mange, der ikke kunne tale saaledes, og det er dem, man ikke kan sikkre, naar man ikke vil gjøre det ved en saadan Lovbestemmelse. Naar den ærede Justitsminister har beklaget, at han i visse Tilfælde ikke har kunnet bøde paa den Uret, som den Enkelte led ved offentlig Foranstaltning, saa indeholder denne Beklagelse noget fuldstændig Rigtigt; thi naar det Offentlige siger, at den og den Skade skal gjøres, og saa den, hvem det gaar ud over, har forlangt Erstatning, men ingen har kunnet faae, saa er denne Uretfærdighed ikke flet over for formuende Folk, men over for Folk, som ikke have kunnet taale at bære dette Tab. Jeg skal ikke dvæle ret meget ved disse Ting, men blot tillade mig at bringe i Erindring, hvad jeg tidligere har sagt ved en foregaaende Behandling — thi der bliver jo talt saa meget, at det, man her siger, saa let svinder bort, men det kommer særlig i Betragtning ved dette Vædringsforslag — at naar man siger: Vi have en Lov for Rjøbsterne, vi ville udvide denne til Rjøbstenen og være saa godmodige at tage Flækkerne med, men vi ville ikke tage Landet med, saa tænker man ikke paa, at de faktiske Forhold paa de forskellige Steder maa tages ganske overordentlig meget i Betragt-